

Савенко Ганна Вікторівна

*аспірантка кафедри адміністративного та фінансового права
Національний університет біоресурсів і природокористування України*

Савенко Анна Викторовна

*аспірантка кафедри адміністративного і фінансового права
Національный университет биоресурсов и природопользования Украины*

Savenko G. V.

*postgraduate student of the Department of Administrative and Financial Law
National University of Life Ukraine and Nature and Environmental Sciences of Ukraine*

**ЩОДО ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ТА ЗМІСТУ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ
ПО ВОПРОСУ ОПРЕДЕЛЕНИЯ ПОНЯТИЯ И СОДЕРЖАНИЯ
ЕВРОИНТЕГРАЦИОННЫХ ПРОЦЕССОВ
FOR QUESTIONS AND DEFINITION OF CONTENTS
EUROPEAN INTEGRATION PROCESS**

Анотація. У роботі розкрито поняття та здійснено аналіз змісту євроінтеграційних процесів.

Ключові слова: процес, зміст, інтеграція, європейська інтеграція, євроінтеграційний процес.

Аннотация. В работе раскрыто понятие и осуществлен анализ содержания евроинтеграционных процессов.

Ключевые слова: процесс, содержание, интеграция, европейская интеграция, евроинтеграционный процесс.

Summary. In the article deals with the concept and the analysis of the content of the European integration process.

Keywords: process, content, integration, European integration, European integration process.

Для України євроінтеграційні процеси є невід'ємними реаліями політичного, а відтак і юридичного сьогодення. Вибір Україною свого європейського курсу зумовлений фактом цивілізаційної приналежності до спільноти європейських народів. Інтеграційні процеси в усі сфери європейського простору є стратегічним орієнтиром і системоутворюючим чинником розвитку нашої держави. Євроінтеграція — цивілізаційний вибір України, основна мета, яку прагне досягти наша держава та український народ у цілому.

Таким чином, вбачається доцільним, розкриття в даній статті таких понять, як: «процес», «зміст», «інтеграція», «європейська інтеграція», а також «євроінтеграційні процеси».

Відповідно до Малої гірничої енциклопедії, «процес» — це послідовна зміна та рух певних дій, спрямованих на досягнення певного результату [1]. В свою чергу, термін «інтеграція» походить від латинського кореня «*integrum*» — ціле та «*integratio*» — відновлення, що у перекладі означає поєднання, взаємопроникнення, процес взаємозближення, утворення

взаємозв'язків, заповнення, возз'єднання, згуртування, об'єднання політичних, економічних, державних і громадських структур в рамках регіону, країни, світу [2, с. 73].

Як зазначають О. В. Дзяд та О. М. Рудік, європейська інтеграція — це багатогранний, складний процес, що супроводжується розвитком соціальних політик у практично всіх сферах суспільного життя країн, має добровільний та поступовий характер і базується на загальних та функціональних принципах права [3].

В свою чергу, В. В. Квасов та М. І. Романенко підкреслюють, що в історичні та політико-інституційній площині європейська інтеграція постає як процес поступового «функціонального» делегування національних повноважень на рівень Європейських спільнот [4].

Метою статті, відповідно, є аналіз та розкриття поняття та змісту євроінтеграційних процесів.

Зміст євроінтеграційних процесів розкривається через його сутність, характерні особливості даного явища та основну мету.

Вибір Україною свого інтеграційного курсу має стати для держави основою для модернізації країни, загальнонаціонального єднання, гарантування громадянам та жителям держави конституційних прав та свобод, які мають ґрунтуватися на європейських стандартах та положеннях. Наразі, євроінтеграційні процеси стають реальною основою та основним напрямом для національного розвитку держави, особливо нині — коли Україна майже у всіх сферах та напрямках суспільної життєдіяльності відчуває глибокі реформаторські зміни. Відтак, євроінтеграційні процеси відіграють досить суттєву роль, оскільки насамперед за допомогою них наша держава має реальну змогу підвищити ефективність функціонування системи публічного управління, зокрема шляхом модернізації економіки та залучення на внутрішній ринок іноземних інвестицій; підвищуючи свою конкурентоспроможність як на внутрішньому так і на зовнішньому ринках; вдосконалюючи правову систему держави, в першу чергу, шляхом імплементації європейських норм та стандартів; вдосконалюючи нові стандарти та норми для забезпечення екологічної безпеки держави; зміцнюючи національну безпеку України тощо.

Вибір Україною свого інтеграційного курсу, а саме, вступ до Європейського Союзу, був обраний ще з моменту проголошення незалежності України. Вже у Постанові Верховної Ради УРСР від 25 грудня 1990 р. «Про реалізацію Декларації про державний суверенітет України у сфері зовнішніх відносин» Уряду було доручено «спрямувати зусилля на забезпечення безпосередньої участі Української РСР у загальноєвропейському процесі та європейській структурі», а у 1993 р. Верховна Рада України прийняла Постанову «Про основні напрями зовнішньої політики України», в якій визначилася перспективна мета зовнішньої політики нашої держави — членство в європейських співтовариствах [5].

Таким чином, Україна стала першою з ким Європейський Союз підписав угоду про партнерство і співробітництво. Після набуття чинності цієї Угоди Указом Президента України «Про затвердження стратегії інтеграції України до Європейського Союзу» від 11 червня 1998 року було визначено основні напрями інтеграційного процесу: а) адаптація законодавства України до законодавства ЄС, забезпечення прав людини; б) економічна інтеграція та розвиток торговельних відносин між Україною та ЄС; в) інтеграція України до ЄС у контексті загальноєвропейської безпеки; г) політична консолідація та зміцнення демократії;

д) адаптація соціальної політики України до стандартів ЄС; є) культурно-освітня і науково-технічна інтеграція; е) галузева співпраця; ж) співробітництво у галузі охорони довкілля [6].

Для України євроінтеграційний шлях — це зовнішньополітичний рух який втілюється шляхом прийняття та імплементації важливих нормативно-правових актів, задля досягнення основної мети, а саме — повноцінного членства в європейському співтоваристві.

Мета реалізації євроінтеграційних процесів для України полягає не лише у безпосередньому вступі до Європейського Союзу, а, насамперед, у наближенні рівня життя населення нашої держави до рівня життя громадян Євросоюзу, збереженні та зміцненні української ідентичності та посиленні геополітичних позицій України.

На сучасному етапі розвитку нашої держави, євроінтеграційні процеси постають суттєвою підсилюючою складовою на шляху до вдосконалення та реформування системи публічного управління та забезпечення ефективного функціонування усіх державних інституцій.

Із аналізу наукової літератури, наразі можемо виділити три основні аспекти євроінтеграційних процесів: духовний, економічний та політичний. Духовний аспект стосується конструювання духовного, релігійного простору. Економічний — полягає у формуванні єдиного господарського простору з ефективно діючою економічною системою та єдиною валютою. Політичний аспект євроінтеграції стосується створення спільного політичного простору, основою якого є розбудова колективної системи прийняття рішення.

Окрім того, виокремлюють основні складові євроінтеграційних процесів. До них відносимо: внутрішній — здатність держави відстоювати свої національні економічні інтереси та зовнішній — бажання та спроможність Європейського Союзу до розширення.

Отже, на нашу думку, євроінтеграційні процеси — це діяльність держави щодо імплементації європейських принципів та стандартів, яких повинна дотримуватись держава для вступу до Європейського Союзу та налагодження тісного співробітництва з європейськими державами, а сам зміст нами визначено, як основна мета, сутність та характерні особливості даного явища. Тому, успішність євроінтеграційних процесів залежить не лише в закріпленні їх у деклараціях про європейський вибір, а, насамперед, в дотриманні та слідуванні відповідним принципам та цілям відображених в нормах чинного законодавства.

Література

1. Мала гірнича енциклопедія: у 3 т. / за ред. В. С. Білецького. — Донецьк: Донбас, 2004. — ISBN966-7804-14-3
2. Словник термінів і понять з державного управління — К.: Центр сприяння інституційному розвитку державної служби — 2005. — Вид. 2-ге, доп. і 211 виправл. — 254 с.
3. Підан І. С. Формування інтеграційних пріоритетів в Україні / І. Підан: [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.repository.hneu.edu.ua/jsui/bitstream/123456789/6551/1/Підан%20І.С.%20Формування%20інтеграційних%20пріоритетів%20в%20Україні.pdf>
4. Зміст, особливості та перспективи інтеграції України до Європейського Союзу / В. О. Чорнобровка // Актуальні проблеми права: теорія і практика. — 2012. — № 24. — С. 522–531. — Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/app_2012_24_66
5. Курко М. Н. Діяльність міністерства внутрішніх справ України щодо європейської інтеграції: організаційно-правові засади / М. Курко: [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://mydisser.com/ru/catalog/view/6/352/8921.html>
6. Габріел А. Проблеми імплементації Угоди про партнерство і співробітництво між Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами та Україною / А. Габріел [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://parlament.org.ua/index.php?action=magazine&id=9&ar_id=682&iar_id=618&as=2